

CEBULA ZIMUJĄCA

Głównym celem uprawy cebuli ozimej jest możliwość dostarczenia na rynek wczesnej i świeżej cebuli. Zbioru można dokonać 1,5 do 2 miesięcy wcześniej aniżeli cebuli uprawianej z siewu wiosennego.

Termin zbioru jest więc bardzo korzystny dla rynku - przypada w zależności od odmiany od końca maja do końca czerwca a przechowywanie trwa do momentu pojawienia się w sprzedaży cebuli zwyczajnej. Produkcja cebuli zimującej jest w warunkach Polski obciążona dużym ryzykiem. Jednak wysoka cena jaką można by uzyskać z jej sprzedaży skłania do jego podjęcia.

Jej uprawa nie różni się zasadniczo od uprawy cebuli zwyczajnej - nawożenie, ochrona, pielęgnacja są podobne. Najlepszym terminem siewu jest okres między pierwszą a trzecią dekadą sierpnia, a w wypadku cebuli z dymki - połowa września. (termin siewu powinien być tak dobrany, aby przed zimą rośliny miały 3-4 liście, żelazna reguła - grubość ołówka. Większe rośliny są wprawdzie mniej wrażliwe na mróz, lecz w większym procencie wybijają w pędy kwiatostanowe). Poleca się wysiew na podwyższony zagon, aby zmniejszyć niebezpieczeństwo stagnującej zimą wody i zwiększyć szybkość nagrzewania się gleby na wiosnę w obrębie systemu korzeniowego. Musi wtedy jednak być zapewnione nawadnianie, bo gleba na zagonach szybko wysycha.

Najważniejszymi czynnikami decydującymi o powodzeniu uprawy cebuli z siewu letniego są :

- **odpowiednia lokalizacja upraw**, gdzie zimy są stosunkowo łżejsze, z pokrywą śnieżną. Wydaje się tu być obarczony mniejszym ryzykiem uprawy rejon nadmorski i wrocławski.
- **plodozmian** – wymagany jest przedplon wcześniej schodzący z pola : wczesne ziemniaki, jęczmień ozimy, szpinak, groszek
- **zachowanie izolacji przestrzennej**, wynoszącej ok. 1km między cebulą uprawianą z siewu letniego a cebulą z siewu wiosennego, co zapobiega masowemu porażeniu roślin przez choroby.
- **typ gleby** (dobrze przepuszczalna, gliniasto-piaszczysta, zdrenowana, lekka, ale zasobna w składniki pokarmowe).
- **stanowisko najlepiej osłonięte przed wiatrami** (groźne są mroźne wiatry podczas bezśnieżnej zimy).
- **właściwy termin siewu** – połowa sierpnia. Ze względu na zmienne warunki klimatyczne, w poszczególnych latach, trudno zalecać precyzyjną datę wysiewu. Należy tak ją dobrać, aby rośliny w końcu października osiągnęły wysokość ok. 10-20 cm i średnicę 6-10 mm (grubość ołówka). Powinny mieć 3-4 liście. Cebulę zimującą można wysiewać w dwóch terminach odległych o 7 – 10 dni np. 1 ha 5 sierpnia i 1 ha 15 sierpnia. Jeżeli jesień będzie długa i ciepła wówczas z pierwszego terminu siewu otrzymamy więcej pośpiechów w porównaniu z drugim terminem. Można je jednak z powodzeniem zebrać wcześniej (przed wybiciem w pędy kwiatostanowe) i przeznaczyć na sprzedaż w pęczkach wczesną wiosną. Jeżeli jesień będzie krótka i chłodna to rośliny z pierwszego terminu siewu przetrzymają lepiej niż z drugiego.
- **odpowiednia norma siewu** to znaczy od 3,5-4,0 kg/ha w zależności od zdolności kiełkowania nasion i planowanej wielkości pojedynczych cebul.

- **dostateczne nawożenie azotem** zapewniające dostęp tego składnika w ciągu wczesnej wiosny, aby rośliny nie zginęły, z powodu głodu azotowego (azot w trzech dawkach : przed zimą 40-50 kg N/ha, t.j. 120-150 kg saletry amonowej /ha, na początku wiosny 30-50 kg N/ha t.j 90-120 kg saletry amonowej /ha., z początkiem grubienia cebuli 30-50 kg N/ha, t.j 200-300 kg saletry amonowej /ha. Gleba powinna zawierać także 50-80 kg P_2O_5 /ha fosforu t.j. 100-170 kg superfosfatu potrójnego / ha i 150 kg K_2O /ha potasu, t.j. 300 kg siarczanu potasu na ha. Składniki te daje się w całości przed siewem. Nie poleca się stosowania chlorkowej formy potasu. Ilości poszczególnych składników uzależnione są od zasobności gleby przed planowanym nawożeniem.
- **zachowanie odpowiedniej zdrowotności roślin.** Należy koniecznie zaprawić nasiona kompleksowo stosując odpowiednie zestawy preparatów, z wyjątkiem zapraw owadobójczych, które są zbędne. Przed zimą można opryskać rośliny zapobiegawczo środkami grzybobójczymi, przy wydatku cieczy roboczej 600-800l/ha. Po wschodach występuje duże zagrożenie młodych roślinek przez wciornastki, które pod koniec sierpnia nalatują z dojrzałych zbóż i charakteryzują się dużą żarłocznością. Wiosną należy systematycznie co 7-10 dni opryskiwać cebulę przeciwko mączniakowi rzekomemu, który może pojawić się już w początkach maja. Do każdego oprysku przeciwko chorobom czy szkodnikom należy dodawać środka zwiększającego przyczepność.
- **zapewnienie optymalnej wilgotności po siewie cebuli** – bardzo istotna sprawa, bo opóźnione kiełkowanie nie pozwoli cebuli osiągnąć odpowiednich rozmiarów zapewniających dobre przezimowanie, zakłada się z góry deszczowanie.

Plon cebuli uzależniony jest od odmiany, warunków pogodowych, zdrowotności roślin, a zwłaszcza od procentu przezimowania. Średnio waha się od 25-30t/ha. W bardzo sprzyjających warunkach może przekraczać 30t/ha.